

چکیده

بعد از مقام خلافت، مهم ترین و کلیدی ترین منصبی که در دولت امویان اندلس وجود داشت، منصب حجابت بود که در زمان عبد الرحمن اول پایه گذاری شد. حاجب بر همه ی مناصب از جمله وزراء و مشاوران امیر مقدم بود، او در راس دساتگاه اجرا ی ارار داشتات و ناب امیر و در دورههای بعد ناب خلیفه بود. حاجب، سالان را از دیدار خوا و عوام مفی می کرد و میان سالان و وزیر او و پایتتر از آنها واساااااای به شالااااا میرفت، از همین روی حجابت در دولت امویان اندلس از جایگاهی بلند برخوردار بود. براساس جایگاه های افراد و شافصیت ها زمان دیدار با سالان را تنظیم میکرد. اوج ادرت این منصاب را می توان در دوران خلافت هشالام الموید در دوران امویان اندلس دانسات که حاجب وی منساور بن ابی عامر ادرت را در دسات گرفته و بسیاری از امور را با می و اراده خود به انجام می رساند. به این ترتیب حاجب در اندلس به ننان مقام و ادرتی دست یافت که پیش از آن نه در اندلس و نه در شار بی سابقه بود؛ نرا که حاجب خود به ح و فص امور می پرداخت و خلیفه به مقامی تشریفاتی تبدی گشته بود و در حقیقت مقامی بالاتر از وزیر یافته بود. روش تحقیق در این پژوهش روش تاریفی و توصیفی است که در آن ابتدا به مفهوم حاجب و جایگاه آن از عصار پیامبرص تا خلفای اموی شام پرداخته و سپس این منصب را در اندلس عصر اموی مورد بررسی ارار دادهایم و ضمن آن تحولات آن منصب را در مقایسه با خلافت و سرزمینهای شرای بحث و نقاط افترا یا تشابه آن را بیان داشتهایم.

عنوان پایان نامه: حاجب: کارکردها و سیر تحول آن در دوره امویان اندلس

نام و نام خانوادگی دانشجو: جمشید جبارپور

رشته تحصیلی: تاریخ و تمدن ملل اسلامی

استاد راهنما: دکتر اصغر قائدان

استاد مشاور: دکتر احمد رضا خضری

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

شهریور 1393